

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака („Службени гласник БиХ“, број: 95/12 и 41/16), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ“, број: 96/13 и 89/16), а у складу са чланом 12. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака („Службени гласник БиХ“, број: 103/08), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2016. ГОДИНУ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Број: 03-07-6-622/17
Сарајево, 23.07.2018. године

САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
1. УВОД.....	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ.....	4
3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА.....	5
Предмет прегледа и контроле	5
Циљ прегледа и контроле	5
Обим прегледа и контроле	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ.....	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ	6
5.1. НАЛАЗИ	6
5.2. ПРЕПОРУКЕ	8

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Српске радикалне странке Републике Српске за 2016. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора, одржаних у октобру 2016. године.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама поглавља 15. Изборног закона Босне и Херцеговине, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Преглед смо обавили у складу са ревизијским стандардима примјенивим на ангажману у прегледу. Ови стандарди захтијевају да планирамо и извршимо преглед да би добили умјерену поузданост да странка није значајно кршила одредбе Закона о финансирању политичких странака.

Преглед је ограничен на контролу годишњег финансијског извјештаја политичке странке и примјену аналитичких процедура на подацима из финансијских извјештаја, па према томе не обезбјеђују поузданост која би се добила извршеном ревизијом у просторијама странке.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја за 2016. годину, утврђено је да је Српска радикална странка Републике Српске прекршила одредбе члана 4. став (1), члана 11. став (1) и члана 12. став (1) и (4) Закона о финансирању политичких странака.

На основу нашег прегледа, односно контроле финансијског извјештаја, осим горњих напомена, нисмо запазили ништа значајно што би указало на недостатке у финансијском извјештају или на финансирање ове политичке странке супротно одредбама Закона о финансирању политичких странака, нити на финансирање трошкова изборне кампање супротно одредбамачлана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Српске радикалне странке Републике Српске за 2016. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере Локалних избора, одржаних у октобру 2016. године.

Преглед и контрола финансијског извјештаја су проведени у складу са чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да није обављена ревизија у просторијама политичке странке, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја Српска радикална странка Републике Српске финансирала се из следећих извора:

Р/Б	Извори финансирања	Износ (КМ)	Структура (%)
1	Чланарина	0,00	0,00
2	Прилози физичких лица (3-а)	0,00	0,00
3	Прилози правних лица (3-б)	0,00	0,00
4	Приходи од имовине (3-ц)	0,00	0,00
5	Приходи од добити предузећа у власништву политичке странке (3-д)	0,00	0,00
6	Приходи од поклона (3-е)	7.194,00	6,04
7	Приходи из буџета (3-ф)	111.830,05	93,96
8	Приходи од пропаганде (3-г)	0,00	0,00
9	Остали приходи	0,00	0,00
I	Укупни приходи	119.024,05	100,00
II	Кредитно задужење код банака	0,00	0,00
	Извори финансирања (I+II)	119.024,05	100,00

у годишњем финансијском извјештају странка је исказала расходе у укупном износу од 111.277,10 КМ.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке: Српска радикална странка Републике Српске. Скраћени назив: СРС РС.

Српска радикална странка Републике Српске регистрована је код Вишег суда у Бањој Луци рјешењем, број: П-И-2/91 од 14.01.1992. године. Рјешењима Основног суда у Бањој Луци, број: П-И-1/93 од 01.10.1992. године, Рп-7/02 од 08.05.2002. године и Рп-7/02 од 23.12.2002. године уписана је измјена статута и програмске оријентације политичке странке, промјена сједишта странке и промјена лица овлаштеног за заступање и представљање Српске радикалне странке Републике Српске.

Сједиште политичке странке је у Бањој Луци, Видовданска број 53.

Лица овлашћена за заступање Српске радикалне странке Републике Српске су: Миланко Михајлица, предсједник странке, Миодраг Деретић, замјеник предсједника странке и Ненад Рајлић, члан.

Лице овлашћено за подношење финансијских извјештаја за 2016. годину је Здравка Шљоковица.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2016. годину, организациону структуру странке чине:

- Сједиште СРС РС Бања Лука,
- 1 градски одбор и
- 30 општинских одбора.

3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА

Предмет прегледа и контроле је годишњи финансијски извјештај Српске радикалне странке Републике Српске за 2016. годину и финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора, одржаних у октобру 2016. године.

Циљ прегледа и контроле је да ревизор на бази финансијског извјештаја покуша да установи да ли је политичка странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ. Уколико ревизор на бази контроле финансијског извјештаја утврди одређена кршења наведених закона, оцјењује да ли је потребно извршити ревизију у просторијама странке да би могао изразити мишљење о томе да ли се странка финансирала у складу са Законом о финансирању политичких странака, те да ли је остварила трошкове изборне кампање у оквиру законом утврђеног лимита.

Обим прегледа и контроле финансијских извјештаја Српске радикалне странке Републике Српске обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања, са посебним нагласком на приходе из буџета и трошкове кампање.

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Служба за ревизију извршила је преглед и ревизију финансијских извјештаја Српске радикалне странке Републике Српске у периоду од 2005. до 2015. године, након чега су издати извјештаји о прегледу, односно извјештаји о ревизији са налазима ревизије, мишљењем ревизора и препорукама странци.

Након извршеног прегледа годишњег финансијског извјештаја за 2015. годину, Служба за ревизију је издала Извјештај о прегледу годишњег финансијског извјештаја Српске радикалне странке Републике Српске са мишљењем ревизора, налазима ревизије и препорукама странци да води евиденције о примљеним донацијама, да се не финансира из забрањених извора, да води пословне књиге у складу са рачуноводственим прописима, односно да води правилне евиденције о својим приходима и расходима и да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2016. годину, утврђено је да је Српска радикална странка Републике Српске није испоштовала раније дате препоруке.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1. НАЛАЗИ

а) Српска радикална странка Републике Српске није поступила у складу са одредбама члана 4. став (1)¹ Закона о финансирању политичких странака.

Прегледом финансијског извјештаја и финансијске документације утврђено је да је политичка странка средства у износу од 6.051,00 КМ утрошила мимо свог програма утрошка средстава за 2016. годину.

Програмом утрошка средстава странка је планирала трошкове репрезентације у износу од 10.846,00 КМ, док је у финансијском извјештају исказала 16.897,10 КМ, што је за 6.051,00 КМ више од планираног износа.

б) Странка је прекршила одредбе члана 11. став (1)² и члана 12. став (1)³ и (4)⁴ Закона о финансирању политичких странака.

Прегледом пословних књига и годишњег финансијског извјештаја, утврђено је да странка није водила пословне књиге у складу са рачуноводственим прописима, није успоставила тачну евиденцију о својим, расходима и обавезама и да годишњи финансијски извјештај није попунила у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака - у даљем тексту: Правилник, чиме је прекршила одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1) и (4) Закона о финансирању политичких странака.

(1) Прегледом годишњег финансијског извјештаја и додатне документације је утврђено да Српска радикална странка Републике Српске није успоставила потпуне и тачне евиденције о расходима странке, те их није правилно исказала у финансијском извјештају, чиме је прекршила одредбе члана 21. и 22. Правилника.

- Странка, такође у обрасцу 4.1 годишњег финансијског извјештаја није исказала трошкове закупа пословних простора у власништву Града Требиња, Општине Теслић и Општине Кнежево и трошкове закупа ОО СРС РС Мркоњић Град, чиме је прекршила одредбе члана 21. и 22. Правилника.

На основу добијеног акта од Града Требиње, број: 04-400-249-1/17 од 28.04.2017. године, добили смо обавјештење да је Градски одбор СРС РС Требиње користио пословни простор у власништву Града Требиње, површине 15,24 м² по цијени од 7,00 КМ по м² мјесечно. Укупна мјесечна закупнина пословног простора је 124,81 КМ са ПДВ, што годишње износи 1.497,84 КМ.⁵

Општина Теслић доставила је акт, број: 05-37-1.42/17 од 18.04.2017. године, на основу кога смо утврдили да је ОО СРС РС Теслић користио пословни простор површине 26,91 м² уз мјесечну закупнину од 13,45 КМ, што годишње износи 161,40 КМ.⁶

¹ У складу са одредбом из члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака, странка финансијска средства из члана 3. став (1) овог Закона може користити искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом.

² Политичка странка дужна је водити пословне књиге и подносити финансијске извјештаје на начин који је утврђен законом и другим прописима у складу са законом.

³ Политичка странка води евиденцију о својим приходима и расходима.

⁴ До 31.03. наредне године политичка странка подноси финансијски извјештај у форми коју одобри Централна изборна комисија БиХ.

⁵ Укупно евидентирана обавеза Српске радикалне странке Републике Српске по основу коришћења пословног простора у власништву Града Требиња од 01.03.2014. године до 31.01.2017. године износи 4.368,70 КМ.

⁶ Уговор о закупу, број: 02-374-11/16 од 05.01.2016. године.

На основу добијеног акта од Општине Кнежево, број: 04-374-1/17 од 20.04.2017. године, утврђено је да је странка користила пословни простор у власништву Општине Кнежево уз мјесечну закупнину од 30,00 КМ, што годишње износи 360,00 КМ.⁷

На основу добијеног уговора о закупу пословног простора који је закључен 24.03.2015. године на неодређено вријеме са физичким лицем, утврђено је да је ОО СРС РС Мркоњић Град користио пословни простор површине 25 м² и током 2016. године уз мјесечну закупнину од 250,00 КМ, што на годишњем нивоу износи 3.000,00 КМ⁸, које странка није исказала у финансијском извјештају.

- Контролом уговора о закупу пословних простора и финансијског извјештаја, утврђено је да су на обрасцима 4.1. финансијског извјештаја, неки трошкови закупа исказани у мањем износу, чиме су прекршене одредбе члана 21. и 22. Правилника.

Прегледом финансијског извјештаја и уговора о закупу пословног простора утврђено је да су трошкови закупа мање исказани у финансијском извјештају у односу на достављени уговор ОО СРС РС Приједор за 300,00 КМ⁹.

- Контролом извода са трансакцијског рачуна број: 5710100000111323 код Комерцијалне банке, утврђено је да је странка уплатила таксу за учешће на Локалним изборима 2016. године у укупном износу од 6.700,00 КМ. На основу Одлуке Централне изборне комисије БиХ, број: 06-1-07-3-1513/16 од 14.12.2016. године о поврату новчаног износа таксе за овјеру, утврђено је да је извршен поврат таксе у износу од 4.000,00 КМ, па су према томе трошкови таксе износили 2.700,00 КМ. Контролом пословних књига и обрасца 4.1 (режијско-административни трошкови) годишњег финансијског извјештаја утврђено је да странка није исказала трошкове таксе у годишњем финансијском извјештају, чиме су прекршене одредбе члана 21. и 22. Правилника.

- (2) Прегледом годишњег финансијског извјештаја и додатне документације је утврђено да Српска радикална странка Републике Српске није успоставила потпуне и тачне евиденције о обавезама странке, те их није правилно исказала у финансијском извјештају, чиме је прекршила одредбе члана 24. Правилника.

На обрасцу 5 (обавезе политичке странке) и 5.2 (остале обавезе политичке странке) годишњег финансијског извјештаја исказане су обавезе странке у износу од 45.852,64 КМ, од чега се дио односи на обавезе према разним добављачима у износу од 28.357,47 КМ, порез на плату у износу од 3.118,61 КМ и допринос на плату у износу од 14.376,56 КМ. У годишњем финансијском извјештају странка није навела структуру обавеза према добављачима које наводи као „разни“. У складу са одредбама Правилника странка је обавезна да води евиденцију и у финансијском извјештају пријави обавезу према сваком добављачу појединачно.

Служба за ревизију је утврдила да странка није вршила усаглашавање стања обавеза са добављачима, што за последицу има не исказивање свих обавеза у обрасцу 5.2 финансијског извјештаја.

На основу података које је доставио Град Требиње, Општина Теслић и Општина Кнежево утврђено је да странка није евидентирала у пословним књигама нити је

⁷ Уговор о закупу, број: 02.1-374-6/16 од 06.06.2016. године.

⁸ Уговор о закупу пословног простора од 24.03.2015. године са Самарција Милицом на неодређено вријеме.

⁹ Уговор о закупу пословних просторија, број: 07/16/16.08.2016 од 26.04.2016. године склопљен са ГО Приједор Српске демократске странке за период 01.01. до 31.12.2016. године.

исказала на обрасцу 5.2 финансијског извјештаја обавезе на дан 31.12.2016. године по основу закупа пословних простора према Граду Требиње у износу од 4.368,70 КМ за период 01.03.2014. године до 31.12.2016. године, Општини Теслић у износу од 161,40 КМ за 2016. годину и Општини Кнежево у износу од 1.800,00 КМ за 2015. и 2016. годину.

Трошкови изборне кампање

Према одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ, политичка странка за потребе изборне кампање не смије потрошити више од 0,30 односно 0,20 КМ¹⁰ по бирачу у сваком изборном кругу, према броју бирача које је објавила Централна изборна комисија БиХ.

Према подацима Централне изборне комисије БиХ, Српска радикална странка Републике Српске је у сврху изборне кампање могла да потроши 289.205,18 КМ. Српска радикална странка Републике Српске је у годишњем финансијском извјештају исказала трошкове пропаганде у износу од 19.092,87 КМ.

5.2. ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Српској радикалној странци Републике Српске да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- *да финансијска средства осигурана за финансирање политичке странке користити искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом,*
- *да води пословне књиге у складу са рачуноводственим прописима, односно да води правилне евиденције о својим расходима и обавезама и*
- *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.*

КОМЕНТАР

У остављеном року, Српска радикална странка Републике Српске очитовала се на налазе ревизије и мишљење ревизора дато у Прелиминарном извјештају о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2016. годину. Странка уз примједбе није доставила додатне доказе и није отклонила недостатке у годишњем финансијском извјештају, те Служба за ревизију није могла уважити дате примједбе.

Ревизор

Невенко Андан

Помоћник ревизора

Мр sc. Горан Цицовић

Шеф Службе за ревизију

Мр sc. Хасида Гушић

¹⁰ Члан 15.10 став 2. Изборног закона БиХ прописује да се максимално дозвољени износ за финансирање изборне кампање израчунава тако што се број гласача у свим изборним јединицама у којима политички субјект има кандидатску листу или кандидата помножи са: 30 фенинга за начелника општине односно градоначелника и за чланове скупштине општине, чланове Народне скупштине РС и Представничког дома Парламента Федерације БиХ, чланове Парламентарне скупштине БиХ, члана Предсједништва БиХ, и предсједника и потпредсједнике РС, односно 20 фенинга за изборе за чланове кантоналних скупштина.